

Принцеса на горошині

5

Ганс Християн Андерсен

Жив колись один принц, і якийсь захотів він одружитися з принцесою. Проте це мала бути справжня принцеса. Він об'їздив у її пошуках увесь світ, але щоразу його долали сумніви. Адже вродливих принцес було багато, але чи були вони справжні — цього він ніяк не міг збагнути. Йому завжди чогось у них не вистачало. Тому повернувся він додому геть зажурений: дуже хотів одружитися зі справжнісінькою принцесою.

Одного разу ввечері була страшенна негода: палали блискавки і гуркотів грім, а дощ лив немов із відра.

Раптом у двері замку хтось постукав, і старий король пішов відчинити. На порозі стояла дівчина. Який же жахливий вигляд вона мала! Вода капала з її волосся, а сукня та черевички були наскрізь мокрими. І все ж таки дівчина запевняла, що вона справжня принцеса!

«Це ми ще з'ясуємо!» — подумала про себе стара королева, але нічого не промовила. Вона пішла до спальні, зняла всю постіль із ліжка і поклала на самий низ горошину. Потім ще поклала зверху двадцять матраців і двадцять пухових перин. На цьому ліжку королева і запропонувала переночувати неочікуваній гості.

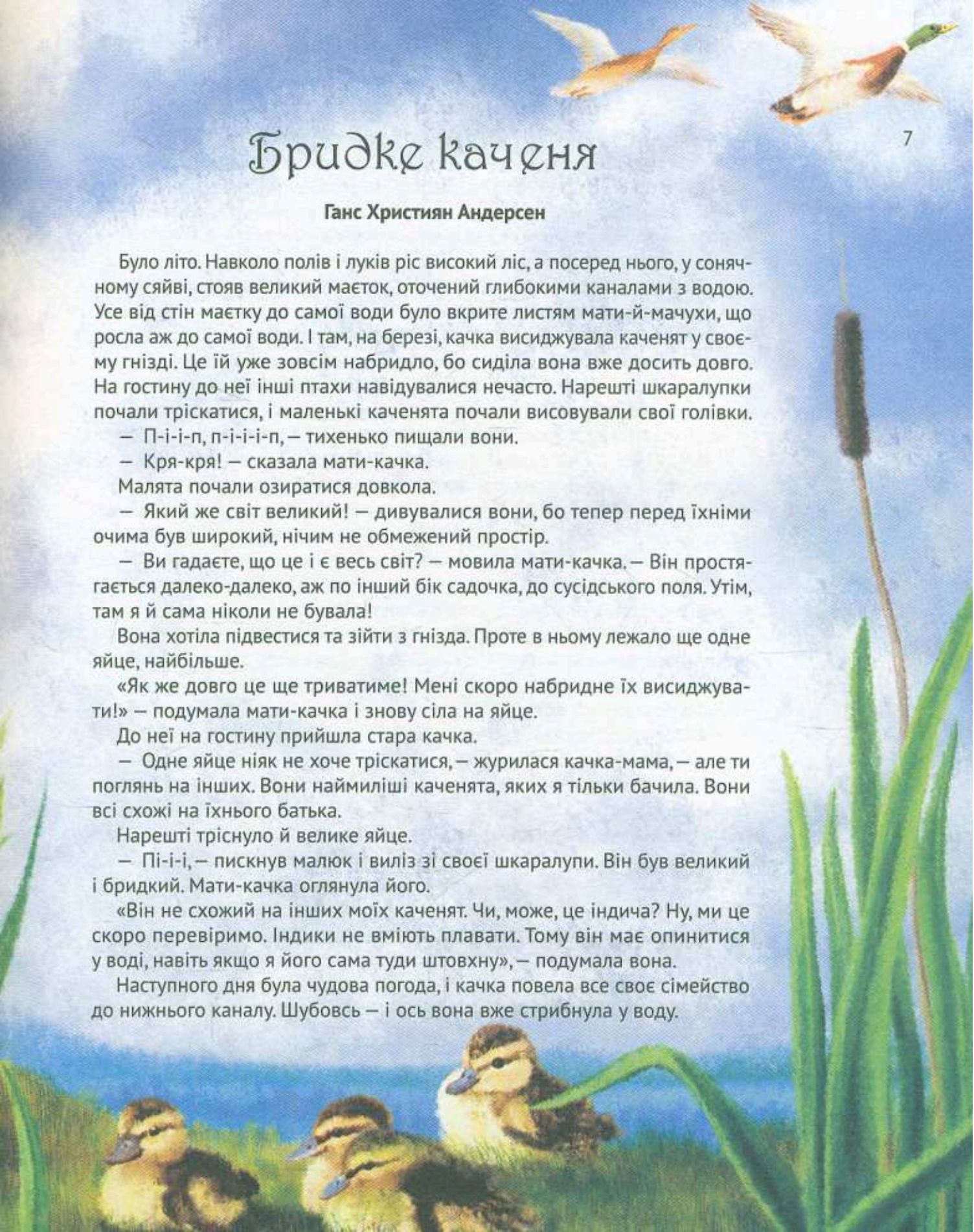
Наступного ранку дівчину запитали, чи добре їй спалося.

— Відверто кажучи, дуже погано! — відповіла принцеса. — Я майже всю ніч не стулила очей! Гадки не маю, що то було в моєму ліжку! Я лежала на чомусь твердому, і тепер все моє тіло в синцях!

Тоді всі зрозуміли, що такою чутливою могла бути тільки щонайсравжнісінька принцеса, бо навіть крізь двадцять матраців і двадцять пухових перин вона відчула горошину.

А горошина потрапила до музею, де й досі зберігається, якщо її звідти ніхто не забрав. Ось яка дивовижна історія трапилася насправді.

Бридке каченя

7

Ганс Християн Андерсен

Було літо. Навколо полів і луків ріс високий ліс, а посеред нього, у сонячному сяйві, стояв великий маєток, оточений глибокими каналами з водою. Усе від стін маєтку до самої води було вкрите листям мати-й-мачухи, що росла аж до самої води. І там, на березі, качка висиджувала каченят у своєму гнізді. Це їй уже зовсім набридло, бо сиділа вона вже досить довго. На гостину до неї інші птахи навідувалися нечасто. Нарешті шкаралупки почали тріскатися, і маленькі каченята почали висовувати свої голівки.

— Пі-і-п, п-і-і-п, — тихенько пищали вони.

— Кря-кря! — сказала мати-качка.

Малята почали озиратися довкола.

— Який же світ великий! — дивувалися вони, бо тепер перед їхніми очима був широкий, нічим не обмежений простір.

— Ви гадаєте, що це і є весь світ? — мовила мати-качка. — Він простягається далеко-далеко, аж по інший бік садочка, до сусідського поля. Утім, там я й сама ніколи не бувала!

Вона хотіла підвестися та зійти з гнізда. Проте в ньому лежало ще одне яйце, найбільше.

«Як же довго це ще триватиме! Мені скоро набридне їх висиджувати!» — подумала мати-качка і знову сіла на яйце.

До неї на гостину прийшла стара качка.

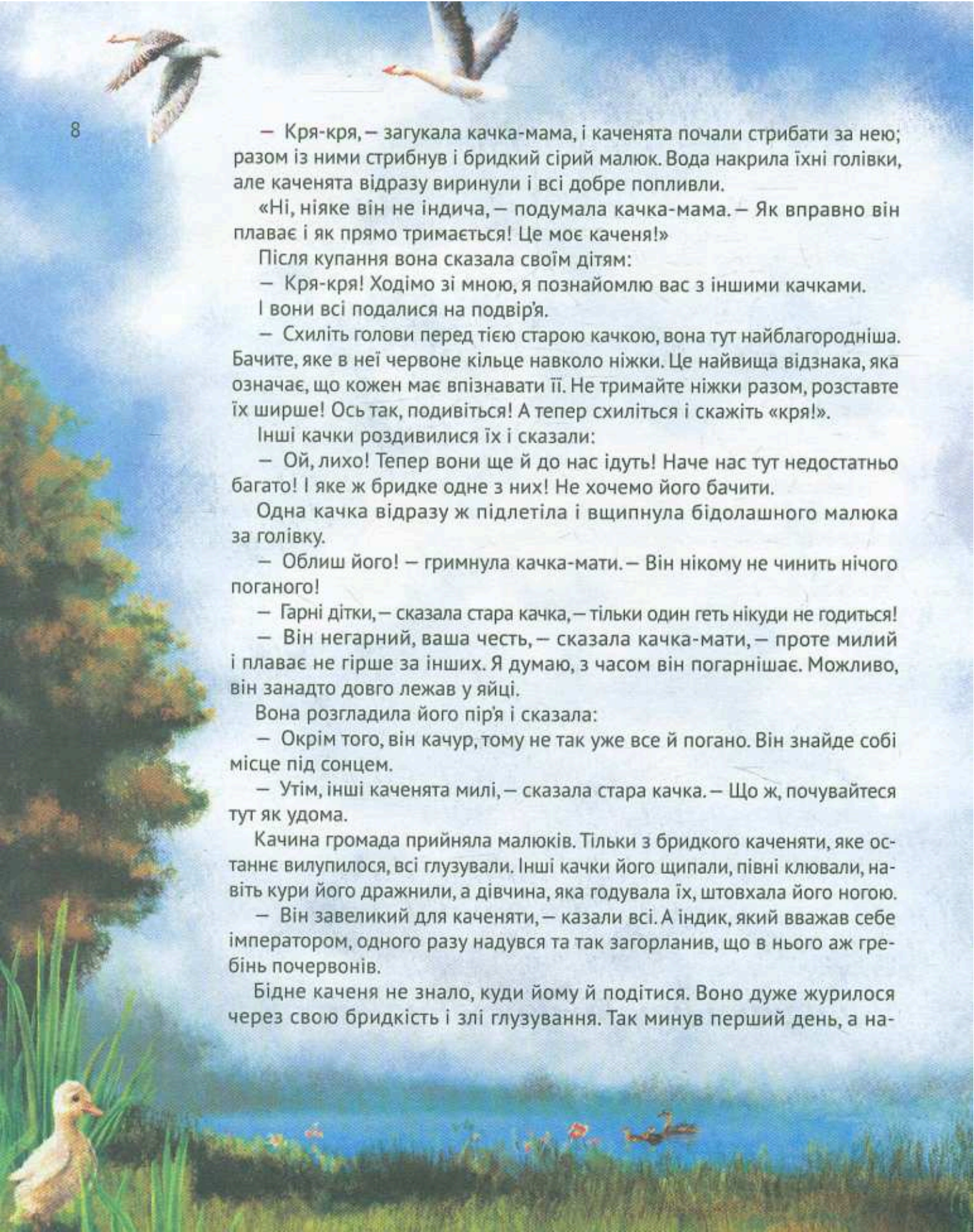
— Одне яйце ніяк не хоче тріскатися, — журилася качка-мама, — але ти поглянь на інших. Вони наймиліші каченята, яких я тільки бачила. Вони всі схожі на їхнього батька.

Нарешті тріснуло й велике яйце.

— Пі-і-і, — пискнув малюк і виліз зі своєї шкаралупи. Він був великий і бридкий. Мати-качка оглянула його.

«Він не схожий на інших моїх каченят. Чи, може, це індича? Ну, ми це скоро перевіримо. Індики не вміють плавати. Тому він має опинитися у воді, навіть якщо я його сама туди штовхну», — подумала вона.

Наступного дня була чудова погода, і качка повела все своє сімейство до нижнього каналу. Шубовсь — і ось вона вже стрибнула у воду.

— Кря-кря, — загукала качка-мама, і каченята почали стрибати за нею; разом із ними стрибнув і бридкий сірий малюк. Вода накрила їхні голівки, але каченята відразу виринули і всі добре попливли.

«Ні, ніяке він не індича, — подумала качка-мама. — Як вправно він плаває і як прямо тримається! Це моє каченя!»

Після купання вона сказала своїм дітям:

— Кря-кря! Ходімо зі мною, я познайомлю вас з іншими качками.

І вони всі подалися на подвір'я.

— Схиліть голови перед тією старою качкою, вона тут найбагородніша. Бачите, яке в неї червоне кільце навколо ніжки. Це найвища відзнака, яка означає, що кожен має впізнавати її. Не тримайте ніжки разом, розставте їх ширше! Ось так, подивіться! А тепер схиліться і скажіть «кря!».

Інші качки роздивилися їх і сказали:

— Ой, лихо! Тепер вони ще й до нас ідуть! Наче нас тут недостатньо багато! І яке ж бридке одне з них! Не хочемо його бачити.

Одна качка відразу ж підлетіла і вщипнула бідолашного малюка за голівку.

— Облиш його! — гримнула качка-мати. — Він нікому не чинить нічого поганого!

— Гарні дітки, — сказала стара качка, — тільки один геть нікуди не годиться!

— Він негарний, ваша честь, — сказала качка-мати, — проте милий і плаває не гірше за інших. Я думаю, з часом він погарнішає. Можливо, він занадто довго лежав у яйці.

Вона розгладила його пір'я і сказала:

— Окрім того, він качур, тому не так уже все й погано. Він знайде собі місце під сонцем.

— Утім, інші каченята милі, — сказала стара качка. — Що ж, почувайтесь тут як удома.

Качина громада прийняла малюків. Тільки з бридкого каченяти, яке останнє вилупилося, всі глузували. Інші качки його щипали, півні клювали, навіть кури його дражнили, а дівчина, яка годувала їх, штовхала його ногою.

— Він завеликий для каченяти, — казали всі. А індик, який вважав себе імператором, одного разу надувся та так загорланів, що в нього аж гребінь почервонів.

Бідне каченя не знало, куди йому й подітися. Воно дуже журилося через свою бридкість і злі глузування. Так минув перший день, а на-

ступного дня все стало ще гірше. Навіть його брати і сестри гнівалися на нього і казали:

– От би тебе кішка впіймала, бридка ти потворо!

А качка-мати зітхала:

– Очі мої б тебе не бачили!

Тоді воно перелетіло через паркан і побігло геть, і бігло все далі й далі. Так сердешне каченя дісталось болота, де жили дикі качки. Там воно, сумне і втомлене, заснуло.

Рано-вранці дикі качки прийшли подивитися на свого нового товариша.

– Тьху, який ти бридкий, – сказали вони. – Проте нам це байдуже, якщо ти не збираєшся на жодній із нас одружуватися.

Про одруження каченя зовсім не думало. Воно раділо, що йому було дозволено залишатися в очереті й пити трохи води з болота.

На третій день прийшли два молодих та дуже галасливих гусаки.

– Хе! – сказали вони. – А ти і справді бридкий. Ти нам подобаєшся. Ходімо з нами, станеш також перелітним птахом. Ми хочемо позлити маленьких милих гусочок на сусідньому болоті.

Раптом пролунали постріли, і обидва гусаки впали мертві.

Уся зграя диких гусей здійнялася у повітря, і знову пролунали постріли. Мисливці обступили болото і влаштували полювання. Потім прийшли й мисливські собаки. «Тьоп, шльоп» – пробіралися вони крізь бруд. Бідне каченя хотіло було сховати голівку під крило, але раптом страшний величезний мисливський собака опинився просто перед ним. Його очі блищали, відкрита паща з гострими зубами наблизилася до каченяти і – тьоп! – собака розвернувся й пішов, залишивши його неушкодженим.

– О, як пощастило, – зітхнуло каченя, – я такий бридкий, що навіть собака не захотів мене схопити!

Каченя лежало собі тихо, поки продовжувалося полювання. Тільки коли все закінчилося, воно підвелось і побігло геть від болота через поля та луки, попри страшений вітер. Нарешті ввечері воно дісталось бідної вбогої хатинки. Вітер був таким сильним, що каченя ледве трималося на ногах. Раптом воно побачило щілину, яку вітер вибив у дверях, і пророскочило у дім. Тут жила стара жінка з котом і куркою. Кота вона називала Синочком. Він міг вигинати спину та муркотіти, коли його гладили. У курки були маленькі короткі ніжки, і жінка називала її Коротконіжкою. Вона старанно несла яйця, і жінка за це дуже її любила.

